

THEMAPAKKET A ROCHA 2015

JEZUS EN DE AARDE

NEDERLAND
ROCHA
hart voor de schepping

JEZUS EN DE AARDE

Hoe groen was Jezus? Hield hij van dieren? Genoot hij van de schepping? Zou hij vandaag de dag vegetariër zijn, geen auto hebben en biologisch moestuinieren? 'Hij is de eerstgeborene van heel de schepping. Alles is voor hem en door hem geschapen', staat er in Kolossenzen 1. Jezus' verbondenheid met de aarde was en is groot.

Het themapakket van A Rocha, dat u nu in handen hebt, bekijkt dit jaar de schepping door de ogen van Jezus. Hoe ging hij om met de aarde toen hij hier rondliep? Reinier Sonneveld behandelt Kolossenzen 1 in een preekschets. Janneke Burger schreef een verhaal voor kinderen en bedacht een paar leuke opdrachten. Ook zijn er gedichten, liedsuggesties en gebedsteksten opgenomen zodat dit pakket als basis kan dienen voor een eredienst.

En dat zou zomaar een eredienst in de kerst- of paastijd kunnen zijn. Want in dit pakket zijn ook ideeën opgenomen voor een symbolische bloemschikking voor Kerst en Pasen. Overigens is dit pakket ook te gebruiken door een huis- of bijbelkring of in gezinsverband.

Wij hebben met plezier dit themapakket gemaakt. Voor kerken, gemeenten en individuele gelovigen die de zorg voor Gods schepping ook dit jaar weer willen uitdragen. Wij hopen dat steeds meer kinderen van God naar de natuur gaan kijken met de ogen van Jezus.

Veel inspiratie toegewenst!

A Rocha Nederland

Embert Messelink

Jos Vink

Martine Krabbendam

Alex Sytsma

INHOUD

Inleiding	2
Preekschets	4
Liederen	9
Gebeden	10
Gedicht	12
Bloemschikken	13
Kinderverhaal	15
Activiteiten voor kinderen	16
Gezinsactiviteit	19
Gespreksvragen	21
Leestips	22
Colofon	23

1 Jezus en de aarde

DOOR REINIER SONNEVELD

SCHRIJVER EN THEOLOOG

Lezen: Psalm 19:1–7

Lezen: Psalm 104:24–28

Tekst: Kolossenzen 1:15–20

Sommige dagelijkse vanzelfsprekendheden kunnen we maar lastig met ons geloof verbinden. De meesten van ons zitten uren per dag achter een computer, maar wat heeft dat nu met Jezus te maken? We zitten

meestal een flinke tijd in de auto – wat doet je geloof er dan toe?

Dat geldt ook voor de aarde. Als die aarde ook maar even zou verdwijnen, zouden we in een lege ruimte buitelen. We kunnen bijna geen dag zonder eten, en nog korter zonder water. Alle grondstoffen waarmee alles gebouwd en geproduceerd wordt, halen we uit de aarde. Toch staan we er nauwelijks bij stil, zo vanzelfsprekend is het. Wat heeft die aarde met ons geloof te maken? Met Jezus, met God?

De tekst die we lezen, geeft een heel radicaal antwoord: ‘alles’ heeft met Jezus te maken. Tel maar eens hoe vaak het woord ‘alles’ erin voorkomt: 10 keer. ‘Alles’ is bij Jezus begonnen, hij draagt ‘alles’, hij wil ‘alles’ bij zich hebben. Dat betekent: als je gelooft in deze Jezus, is het mogelijk ‘alles’ in je leven met hem te verbinden. Ook al beseffen we dat niet altijd, hij is Heer. Er is geen enkele situatie waar hij geen Heer over is.

Hoe staat het dan met de aarde? Daaraan geeft deze tekst speciale aandacht. De aarde is ‘in’ Jezus, staat er, wat betekent dat hij alles omvat en omhult. De aarde is ‘door’ hem gemaakt: hij heeft die samen met zijn Vader ontworpen en ontwikkeld. Hij is de ‘eerstgeborene’ van heel de schepping, staat er ook; hij was er dus al voordat er ook maar iets bestond. En de aarde is ‘voor’ hem gemaakt, alsof die een cadeau is, speciaal voor hem. Het is een ingewikkelde tekst, maar het komt erop neer dat Jezus intens met deze aarde verbonden is. En toen kwam hij op een dag zelf hier. Dat vierten we met Kerst. De aarde die ‘in’ hem, ‘door’ hem en ‘voor’ hem geschapen is, die bezocht hij. Het hout dat hij gemaakt had, daar ging hij mee timmeren. Het graan van de velden, hij at het. Het water dronk hij. Hij omgaf niet alleen het leven hier, maar werd er ook zelf onderdeel van. De band werd nog intenser. God had ook alleen een boodschap voor ons kunnen achterlaten – dat deed hij eerder met de Tien Geboden. God had ons ook meteen in een verre hemel kunnen opnemen. Maar Jezus wordt onderdeel van dit leven hier. Hij gunt het tijd en laat het voortbestaan. Hij vindt deze aarde blijkbaar iets heel bijzonders. Deze aarde is hem niet te min. Deze aarde is uit hem voortgekomen en nu wil hij, als het ware, uit deze aarde voortkomen. Hij schiep Adam en nu wordt hij zelf een tweede Adam.

Met Kerst vieren we heel veel, maar dit is ook een vraag die we ons bij Kerst kunnen stellen: Als God deze aarde goed genoeg vindt om er zelf deel van te worden, als God deze werkelijkheid nog eeuwenlang laat bestaan, hoe behandelen wij die dan? Zien wij ook hoe kostbaar deze aarde is?

-

Die liefde voor deze aarde leerde Jezus van zijn hemelse Vader, maar ook van zijn aardse ouders. In het dorpje Nazaret waar hij opgroeide, was een synagoge. In de tijd van Jezus ontstond de gewoonte om elke zaterdagochtend, de sabbatochtend, samen te komen. Hij zal er regelmatig zijn geweest en hebben gehoord dat de wet van Mozes uit de boekrollen werd voorgelezen. Misschien las Jozef daar zelf geregeld voor en mocht Jezus dat vanaf zijn dertiende – na zijn bar mitswa – ook doen.

Ze woonden op het platteland en de huizen waren klein, dus Jezus zal als kind veel buiten hebben gespeeld. Daar was van alles te zien en te beleven. Hij zal vogelnesten hebben gevonden; en als hij trots met een eitje thuiskwam, zullen zijn ouders hem vast hebben uitgelegd dat hij in elk geval de moedervogel moest sparen. Dat was een regel uit Mozes' wet met als bedoeling het voortbestaan van de soort te beschermen (Deuteronomium 22:6-7).

En zo zal hij in allerlei situaties hebben geleerd de regels van zijn hemelse Vader toe te passen. In de oogsttijd liepen er in Nazaret waarschijnlijk veel ratten en muizen rond, omdat de boeren de restjes van de oogst voor hen moesten laten liggen (Exodus 23:11). Jezus heeft ook vast wel eens gezien dat een boer chagrijnig stond te wachten, omdat zijn os tijdens het dorsen moest kunnen stilstaan om te eten (Deuteronomium 25:4).

Die regels van Jezus' hemelse Vader konden de mensen vervelend vinden, maar ze waren wel goed voor de aarde. Daarom mocht je een os ook niet naast een ezel inspannen, omdat die het kleinere dier zou wegdrücken (Deuteronomium 22:1-4). Jezus' hemelse vader maakt zich blijkbaar druk om het welzijn van deze schepselen. Ook zij moeten op de sabbat kunnen uitrusten, zeggen de Tien Geboden (Exodus 20:10, 23:12). Ook de dieren hebben pauzes nodig.

Dit heeft ook een betekenis voor christenen van nu. Wij aanbidden dezelfde Schepper. Het Oude Testament staat ook in onze Bijbel. Jezus hield zich aan deze regels. Wat zegt dat ons? Als de dieren in Israël goed verzorgd moesten worden, ook al vonden de mensen dat niet altijd even handig, hoe kunnen wij dat principe dan in onze tijd toepassen?

Jezus wist dat hij in het eigendom van zijn eigen Vader rondliep. De aarde was ‘in’ hem geschapen, ‘door’ hem, ‘voor’ hem. Jozef en Maria en hun kinderen zullen in de synagoge liederen over de aarde hebben gezongen. Later citeert Jezus er regelmatig uit, hij kent ze uit zijn hoofd. Uit twee ervan hebben we gelezen, Psalm 19 en 104. Maar er zijn nog veel meer psalmen waaruit Jezus de liefde voor de aarde heeft geleerd (Psalm 65:11,14):

‘U [God] doordrenkt de voren
en effent de kluiten,
doorweekt ze met regen
en zegent het jonge groen.
De weiden kleden zich met kudden,
de dalen tooien zich met graan.
Zij zingen en juichen elkaar toe.’

Of deze heel bekende (Psalm 84:4,6):

‘Zelfs de mus vindt een huis
en de zwaluw een nest
bij uw altaren...
Gelukkig wie bij u [God] hun toevlucht zoeken.’

Minstens eenmaal per jaar ging de familie naar Jeruzalem en daar zal hij dit lied ook realiteit hebben zien worden: musjes die op het tempelplein kruimels oppikten, zwaluwen die meedeinden op de opstijgende lucht rond de tempelberg en onder de pannen nestelden. Iedereen is bij God welkom, hij zorgt voor al zijn schepselen. En de hele natuur bedankt God daarvoor (Psalm 98:7-8):

‘Laat bruisen de zee en alles wat daar leeft,
laat juichen de wereld met haar bewoners.
Laten de rivieren in de handen klappen
en samen met de bergen jubelen.’

Dat krijgt Jezus mee in zijn opvoeding en als hij later gaat rondtrekken, blijkt dat hij er op allerlei manieren rekening mee houdt. Hij kent de musjes uit die psalm en zegt dat ‘er niet

‘één door God wordt vergeten’ (Lucas 12:6-7). Zijn hemelse Vader heeft zijn schitterende project niet verlaten. Als ze buiten in de velden zijn, vertelt Jezus dat God de bloemen persoonlijk kleedt en met zorg omringt (Matteüs 6:28-30). Deze aarde is van hem en hij bekommert zich er intens om.

Misschien is dat ook wel de betekenis van die mysterieuze gebeurtenis bij het sterven van Jezus. Vlak daarvoor heeft de aarde en wordt de zon verduisterd. Hier wordt zelden over gepreekt. Theologen lijken zich er niet helemaal raad mee te weten. Maar symbolisch gezien is het eigenlijk heel helder. De natuur lijkt hier te rouwen om deze Jezus, verscheurd om het verlies van de zoon van haar Schepper, die even zo dichtbij was, maar nu weer lijkt heen te gaan.

Als een zonsverduistering oplost, gaan de vogels weer fluiten. Ze zijn in de war door het donker en denken dat het ochtend is geworden. Dat gebeurt als Jezus sterft. Juist op dat moment wordt het licht en gaan de vogels fluiten.

Dan, een nieuwe ochtend, het wordt weer licht – Jezus staat op uit de dood. ‘Eerstgeborene van de doden’ noemt de tekst van vandaag hem. Het graf heeft hem als het ware gebaad, hij is eruit geboren.

De evangelisten vertellen dat hij nu een lichaam van een andere orde heeft gekregen, wat toch nog steeds een echt lichaam is. Het is een ‘verheerlijkt lichaam’, zoals we dat als christenen wel noemen. Vernieuwd, ‘verhemeld’. Hij overstijgt tijd en ruimte, kan door muren heen, verplaatst zich razendsnel. Maar tegelijk herkennen zijn leerlingen hem nog, ze kunnen hem aanraken, hij eet met hen mee, hij heeft zelfs nog littekens.

Als christenen geloven we daarom dat hij de verbinding tussen hemel en aarde is. In hem komen Gods werkelijkheid en de onze samen. Of, zoals de tekst zegt, ‘in hem heeft heel de volheid willen wonen’, namelijk heel de rijkdom van God. En dat doet God ‘om alles met zichzelf te verzoenen, alles op aarde, alles in de hemel’. Jezus is de Middelaar. Hij brengt hemel en aarde bij elkaar. Hij had een puur geestelijke verschijning kunnen zijn, maar hij blijft tegelijk ook tastbaar, voelbaar, aards.

Soms denken we dat straks bij Jezus' terugkeer deze aarde wordt weggevaagd. Maar de bijbelteksten die daarover gaan, spreken over loutering (1 Korintiërs 3:12-15; 2 Petrus 3:10-13). Het is als bij erts, gewonnen in een mijn, dat wordt verhit waardoor het kostbare materiaal vrijkomt. Ja, er zal dus iets verloren gaan, straks in de nieuwe wereld, maar er zal ook veel blijven. Zo is het ook bij Christus' lichaam als hij is opgestaan: er zijn verschillen met zijn vorige lichaam, maar ook overeenkomsten.

Daarom is het zo mooi dat het nieuwe Jeruzalem, dat Johannes in zijn visioen ziet, uit de hemel op de aarde komt neerdalen (Openbaring 21-22). Deze aarde is onze plek. God is hier met ons begonnen en wil hier met ons verdergaan, een nieuwe toekomst in. De Schepper heeft iets 'zeer goeds' gemaakt, dat zal hij niet wegvagen – hij zal het transformeren. Dat is de nieuwe aarde die we verwachten. De aarde die 'vernieuwd' is, staat er in het oorspronkelijke Grieks; je kunt ook vertalen: 'gerenoveerd'.

Als je beseft dat alles hier niet maar van korte duur is, maar dat je toekomst hier ligt, op de nieuwe, gerenoveerde aarde, wat zou jij dan anders doen in je leven?

2 Liederen over Jezus en de aarde

OPWEKKING

Opwekking 70	Heer, onze God, hoe heerlijk is Uw naam
Opwekking 174	Juicht, want Jezus is Heer
Opwekking 329	U bent de Heer van de schepping
Opwekking 401	Koning Jezus, wij verhogen U
Opwekking 461	Mijn Jezus, mijn redder
Opwekking 475	Majesteit, Koning in eeuwigheid
Opwekking 492	Wie kleurt de zon als de dag openbloeit?
Opwekking 505	Vader van de schepping volvoer uw plan
Opwekking 586	Heel de schepping geeft U eer
Opwekking 675	Vader, ik kom Uw heiligdom binnen

LIEDBOEK, ZINGEN EN BIDDEN IN HUIS EN KERK

Lied 220	Zoals een bloem zijn kelk heft naar de zon
Lied 880	Het leven op aarde is vreugde en rijkdom
Lied 977	Ga uit, o mens, en zoek uw vreugd (bekende wijs)
Lied 981	Zolang er mensen zijn op aarde
Lied 982	In de bloembol is de krokus
Lied 984	Gezegend die de wereld scheidt

3 Gebeden

UIT HET BOOK OF COMMON PRAYER

Hemelse Vader, die de wereld vol schoonheid hebt gemaakt,
open onze ogen om in al uw werken uw genadige hand te herkennen
opdat we ons verheugen in uw schepping en leren om u met blijdschap te dienen;
omwille van hem door wie alles geschapen werd, uw zoon Jezus Christus, onze Heer. Amen

(Prayers for the World 1. For Joy in God's Creation)

Almachtige en eeuwige God,
U hebt de prachtige structuur van het universum gemaakt:
de atomen, werelden, melkwegstelsels,
en de oneindige complexiteit van levende schepselen.
Wilt u geven dat we u bij het onderzoek naar
de raadselen van uw schepping steeds beter leren kennen,
en onze rol in uw eeuwige plan met meer overtuiging kunnen vervullen.
In de naam van Jezus Christus, onze Heer. Amen

(Prayers for the Natural Order 40. For Knowledge of God's Creation)

Here Jezus, toen u onder ons woonde,
verkondigde u het Koninkrijk van God in dorpen en steden, en op eenzame plaatsen.
Wilt u geven dat uw aanwezigheid en kracht in het hele land bekend zijn.
Wilt u allen die op het platteland wonen en werken [in het bijzonder in ...] genadig zijn.
Wilt u iedereen in ons land het inzicht geven
om u dankbaar te zijn voor eten en drinken,
dankbaar dat in onze eerste levensbehoeften wordt voorzien,
het inzicht om degenen die dat voedsel produceren te respecteren,
en om het land en water waaruit deze goede zaken ontstonden, in ere te houden.
Dat vragen we u in uw heilige naam, Amen.

(Prayers for the World 34. For Towns and Rural Areas)

Almachtige God,
 toen u ons macht gaf over de aarde,
 maakte u ons tot medewerkers in uw schepping.
 Geef ons de wijsheid en eerbied om de hulpbronnen van de natuur zo te gebruiken
 dat niemand onder ons misbruik ervan zal lijden,
 en dat toekomstige generaties u nog steeds kunnen prijzen voor uw gulle gaven.
 Door Jezus Christus, onze Heer. Amen.

(Prayers for the Natural Order 41. For the Conservation of Natural Resources)

Almachtige God,
 Uw liefhebbende hand heeft ons alles gegeven wat we bezitten.
 Schenk ons genade zodat we u mogen eren met ons bezit.
 Help ons om in gedachten te houden dat we op een dag verantwoording moeten afleggen
 en help ons om trouwe rentmeesters van uw goede gaven te zijn.
 In de naam van Jezus Christus, onze Heer, Amen.

(Prayers for the World 38. For the Right Use of God's Gifts)

God, wilt u ons tijdens dit drukke leven momenten van rust en vrede geven.
 Help ons om onze vrije tijd te gebruiken ter versterking van ons lichaam
 en verfrissing van onze geest,
 zodat we open mogen staan voor de schoonheid van uw schepping.
 In de naam van Jezus Christus, onze Heer, Amen.

(Prayers for the World 32. For the Good Use of Leisure)

God, door wie de zachtmoedigen zich laten leiden in hun oordeel,
 en die voor de gelovigen licht laat schijnen in het donker:
 Schenk ons in al onze twijfels en onzekerheden
 de genade om te vragen wat u wilt dat we doen.
 Geef dat de Geest van wijsheid ons behoedt voor verkeerde keuzes,
 dat we in uw licht perspectief zullen zien
 en op uw rechte pad niet zullen struikelen;
 door Jezus Christus onze Heer. Amen.

(Prayers for the Natural Order 58. For Guidance)

Zie voor de oorspronkelijke Engelse tekst: <http://www.bcponline.org/Misc/Prayers.htm>

4 Gedicht

VAN MUUS JACOBSE

OPENBARING

Het Woord van het begin,
Dat het heelal verzet,
Geeft zich gevangen in
de tittels van de wet.

Zie, Die in eeuwigheid
Met sterrennevels speelt,
Gemarteld in de tijd,
Vernederd in het beeld.

Zijn vlees wordt u tot brood,
Zijn bloed wordt u tot drank:
Gods Woord in naakte nood
Gekruisigd aan de klank.

Muus Jacobse

© Brandaan van de Christelijke Poëzie, Uitgeverij Brandaan 2008, Barneveld

5 Symbolisch bloemschikken

VOOR KERST, PASEN, BID- OF DANKDAG.

Maak een bloemstuk voor Kerst, Pasen, Bid- of Dankdag. Veel planten en bloemen hebben een betekenis.

SCHIKKING VOOR KERST

De boog met één ster geeft aan dat de ster van Bethlehem aan de hemel staat als teken voor de plaats waar de koning der Joden geboren zal worden.

Het puin en de distels staan symbool voor de gebroken werkelijkheid en het lijden van de wereld waarin Jezus geboren wordt.

De schikking met witte bloemen onder de boog staat symbool voor de reinheid en zondeloosheid van het kind.

De grote kaars geeft aan dat Jezus het Licht der wereld is.

SCHIKKING VOOR PASEN

Wit is de kleur van vreugde en feest.

Het kruis met de windsels en het open graf staan voor de opstanding van Jezus.

De bloemen in de paastuin geven aan dat het feest is. Pasen is een nieuw begin.

Beide schikkingen zijn gemaakt door Corrie Zweedijk en Greet Dingemanse voor de Protestantse Gemeente (Opstandingskerk) te Terneuzen.

Meer voorbeelden van hun schikkingen kunt u vinden op

http://www.pgterneuzen.nl/liturgisch_bloemschikken_opstandingskerk

Informatie over de betekenis van bloemen en planten vindt u b.v. op:

<http://dier-en-natuur.infonu.nl/bloemen-en-planten/22970-symbolische-betekenis-van-bloemen.html>

<http://tomwesteneng.nl/planten.html>

De Protestantse Kerk biedt brochures aan voor symbolisch bloemschikken:

<http://www.protestantsekerk.nl/werkvelden/liturgie/eredienst/Paginas/bloemschikken.aspx>

Al googelend vindt u nog veel meer voorbeelden!

6 Een lammetje op de weg

DOOR JANNEKE BURGER

HOOFDREDACTEUR OPVOEDINGSMAGAZINE JENTE

‘Kijk, moeder, dit lammetje vond ik op de weg! En ik heb net van de rabbi geleerd dat je een verdwaald lammetje niet zomaar op de weg mag laten lopen. Ik weet echt niet van wie het is! Kunnen wij het zo lang verzorgen?’

Maria zucht eens. Het klopt, het staat in de boekrollen: als je een dier vindt dat de weg kwijt is, moet je ervoor zorgen. Je kunt het niet zomaar laten lopen en doen alsof het jou niet kan schelen. Jezus heeft goed geluisterd naar de rabbi, zoals altijd. En hij doet het ook direct! Ze hoopt maar dat er snel iemand uit hun dorp langs zal komen, van wie het lammetje is. Want het is al druk genoeg hier in huis, zonder dat extra lammetje om voor te zorgen...

Jezus houdt van dieren, dat merkt ze wel. Zou dat te maken hebben met wie hij is? Dat hij niet alleen een kind van Jozef en haar is, maar eigenlijk... van haar en God? God heeft de dieren gemaakt. Misschien houdt de zoon van God dáárom wel zoveel van dieren. Hij onthoudt alle wetten die over de dieren gaan. Dat je pakezels moet helpen, als ze op straat bijna onder hun last bezwijken. Dat je wel de eitjes uit een vogelnest mag halen, maar de moedervogel altijd in leven moet laten. Dat je dieren genoeg te eten moet geven, als je ze hard aan het werk zet. Jezus leert al deze wetten van de rabbi, en hij onthoudt ze.

Maria ziet dat Jezus een plekje voor het lammetje zoekt, in hun drukke huis. Ze hoort hem zachtjes zingen. Hij zingt een psalm die ze hem zelf heeft geleerd, toen hij nog maar een klein jongetje was. Het is een lied over de vogels, die in Gods huis mogen wonen. Ze weet nog wel dat ze voor het eerst met Jezus naar de tempel gingen. Toen ze hem kwijt raakten. Maar voordat hij kwijtraakte, waren ze samen die eerste keer naar de tempel geweest. Daar waren natuurlijk ook veel dieren! Vooral offerdieren: duiven en lammeren. Maar Maria had Jezus op de musjes gewezen, die op het tempelplein rondhipten. Er lagen genoeg broodkruimeltjes en tarwekorreltjes om te eten, voor die kleine vogeltjes. Ze had Jezus erop gewezen en ze had die psalm toen nog genoemd. ‘Weet je nog, Jezus, dat we die psalm hebben geleerd? Over een musje die in Gods huis mag wonen? Deze musjes wonen wel heel dicht bij God!’

Maria moet er ook een beetje om lachen. Haar zoon, die ook de zoon van God is, houdt van lammetjes en van musjes. Hij zorgt voor ze en hij zingt over ze. Zou God dan zoveel van al zijn schepselen houden?

7 Activiteiten voor kinderen

ACTIVITEIT VOOR 4-8 JAAR

‘Er zijn heel veel verhalen van Jezus en de natuur. Ken jij er een paar?’

Zullen we er zoveel mogelijk verzamelen en daar samen één groot kunstwerk van maken?

Je kunt afbeeldingen uitknippen of zelf tekenen, of misschien een stripje maken! Je mag het doen op de manier die jullie samen afspreken, zodat je samen één groot kunstwerk kunt maken.’

Benodigdheden:

Groot vel papier / behangrol / achterkant poster

Natuurbladen / plaatjes / stickers

Pennen en potloden, eventueel verf

Voorbeelden:

Genezingen: het lichaam van een mens is ook een

schepping van God. Jezus geneest ogen, benen, bloedingen, zelfs dode mensen. Allemaal natuur!

Jezus noemt de vogels: ze zien er prachtig uit, niet omdat ze daar nu zelf zoveel voor doen, maar omdat God voor ze zorgt. Ook de bloemen: God zorgt voor hen en God wil ook voor ons zorgen.

Jezus vertelt veel verhalen over de natuur: over schapen, tarwe, zaadjes en wijnstruiken, over honden en over een kameel.

Jezus geeft de mensen brood en vis als ze honger hebben.

Hij zorgt goed voor ze en ze delen alles met elkaar.

Tijdens het knutselen, kun je soms goed doorpraten met de kinderen:

- We maken nu een poster van Jezus en de natuur. Als we een poster over jou en de natuur zouden maken, wat zou daar dan op staan? Als er tijd over is, kunnen we het nog doen ook! Voor ieder kind een eigen A4 maken, over ... .. en de natuur.
- De natuurdingen die de kinderen bij zichzelf noemen, kun je gebruiken als je met ze bidt. Laat ze allemaal God danken voor de natuur: waarvoor zou jij God willen danken? Voor welke dieren, voor welke bloemen, voor welke plek om te spelen?
- Waarom is de natuur belangrijk? Stel je voor dat er geen dieren meer waren? Of dat er nergens meer gras en bomen waren?

Een poster over jou en de natuur, wat zou daar op staan?

ACTIVITEIT VOOR 8-12 JAAR

Jezus was bij de schepping al aanwezig. Want Hij was God. En God heeft deze wereld geschapen. Maar het bijzondere is: God blijft niet ver weg bij zijn schepping. God komt middenin de schepping! God wordt zelf een schepsel. De God die in 6 dagen de wereld schiep, komt zelf in de schepping wonen.

We proberen bij alle scheppingsdagen een verbinding met Jezus te vinden. Om echt te ontdekken: Hij is het Hoofd van de schepping, en Hij komt in die schepping leven. Zo concreet mogelijk: zo belangrijk is de schepping voor God!

Benodigheden:

Potloden, pennen, stiften
1 vel papier op A4-formaat per kind;
de voorkant en achterkant zijn in
6 vakken verdeeld. Zo ontstaan 6
dagen; 3 aan de voorkant en 3 aan de
achterkant. Elke scheppingsdag is de
breedte van het A4 en dan in tweeën
verdeeld. In het ene stuk tekenen de
kinderen de scheppingsdag; in het
andere stuk het verhaal over Jezus.

*Of met de kerkjeugd
een tripje naar een
lokale boer :-)*

Dag 1:	God schiep het licht	Johannes 9: 1-7 Jezus geeft deze blinde man het licht in de ogen terug.
Dag 2:	God schiep de wolken	Handelingen 1:9-11 Jezus gaat naar de hemel en verdwijnt in een wolk.
Dag 3:	scheiding tussen water en land	Matteüs 8:23-27 Jezus stuurt de golven en de storm weg en zorgt voor veiligheid
Dag 3:	planten, bomen, vruchten	Jezus gebruikt bomen en vruchten vaak in zijn verhalen en gelijkenissen. Bijvoorbeeld in Johannes 15 , over de wijnstok.
Dag 4:	God schiep zon, maan en sterren	Matteüs 2:1-12 De wijzen kunnen Jezus vinden door de ster!
Dag 5:	God schiep vissen en vogels	Matteüs 10:29-31 Jezus vertelt dat God alle musjes kent en zeker ook alle mensen en kinderen!
Dag 6:	God schiep de landdieren	Lukas 15:3-6 Jezus vertelt hoeveel zorg een boer voor een verloren lammetje heeft: de boer draagt het diertje op zijn rug mee naar huis! Zoveel zorg en liefde heeft God voor ons.
Dag 6:	God schiep de mens	Lukas 7:11-17 Jezus maakt een jonge man opnieuw levend. Zo belangrijk zijn mensen voor God! Zo waardevol is het lichaam voor God, dat het opnieuw levend gemaakt wordt.

Doorpraten tijdens het knutselen:

- Welke scheppingsdag vindt jij het mooiste? En welk verhaal van Jezus en de natuur vind jij mooi?
- Houd jij net zoveel van de schepping als Jezus? Waaraan is dat te merken?

Liedjes:

Who is the King of the Jungle?

(Opwekking for Kids 9)

Leeuw van Juda, Lam van God

(van de CD Ezelsoren, ook op YouTube te vinden)

Een versie van 'De Heer is mijn herder'

De vogels zingen luid

(Opwekking for Kids 295, zie YouTube voor een erg leuk filmpje bij dit liedje!)

8 Doe-opdrachten voor het hele gezin

Jezus was een timmerman en leerde het vak van zijn vader Jozef. Dus timmer als vader samen met je kind(eren) een insecten-hotel of nestkastje.
(zoek instructiefilmpjes op YouTube)

Zoek met kinderen steentjes en keitjes in de natuur en bouw daarvan met transparant montagekit een rotsgraf op een houten plateau. Zet er op Goede Vrijdag een platte ronde steen voor en rol de steen met Pasen weg.

Lees in de week voor Pasen als gezin elke dag een stukje van het paasverhaal uit De Bijbel in Gewone Taal, een kinderbijbel of een Paas-prentenboek (bijv: Op weg naar Pasen – Jan Godfrey – Uitg. Callenbach) en voeg elke dag na het lezen een voorwerp dat bij het verhaal past, toe aan de beeldtafel.

Bijvoorbeeld:

zondag	Mat. 21:1-9	Palmpasen	> Bladertakken
maandag	Mat. 26:14-25	Verraad Judas	> Een buideltje geld
dinsdag	Luc. 7:36-50	Zalving Jezus	> Kruikje parfum
woensdag	Joh. 13: 3-10	Voetwassing	> Witte handdoek
donderdag	Mat. 26: 26-29	Laatste avondmaal	> Glas wijn/druivensap + crackers
vrijdag	Joh. 19: 17-22	Jezus dood	> Een houten kruis
zaterdag	Joh. 19: 41-42	Jezus in graf	> Dikke steen
zondag	Joh. 20: 1-18	Opstanding	> Feest in huis met slingers en

9 Gespreksvragen

1. Bij de term ‘incarnatie’ denken we er meestal aan dat Jezus ‘mens onder de mensen’ werd. Staan we er ook bij stil dat Jezus eerst medeschepper (met God) en later medebewoner (met ons) van deze aarde was? Verandert dat onze kijk op de aarde?
2. Jezus hield zich aan de regels van de Thora. Die betreffen onder andere bescherming en rustpauzes voor mens, dier en natuur. (Exodus 20:8-11, Leviticus 19:9-10 en 25:1-13, Deuteronomium 20:19-20 en 22:6-7) Hoe kunnen wij die principes in onze tijd toepassen? Helpen deze teksten je om na te denken over de korte en de lange termijn?
3. Wat geloof jij over de toekomst van de aarde (Openbaring 21: 1-2)? In hoeverre beïnvloedt dat de keuzes die je in je leven maakt?
4. In God zijn wij een nieuwe schepping (2 Kor. 5:17) Hoe krijgt zijn scheppingsplan in ons leven hier op aarde concreet gestalte?
5. Wie bergen wil verzetten, moet beginnen met het wegdragen van kleine steentjes. Hoe kun jij voor het behoud van Gods schepping in het klein een verschil maken in je eigen omgeving? Lees ter bemoediging ook: Pred.9:7, Pred.11:4 en 6, Kol.3:23, Micha 6:8, Mat.25:21, Joh.3:21.
6. Hoe kun je zelf weer verwonderd raken over de schepping?
7. Veel zorgen om ons levensonderhoud zijn niet gebaseerd op onze werkelijke behoeften voor vandaag, maar op onze voorstelling van toekomstige behoeften, die wordt aangewakkerd door de commercie en mensen om ons heen. We vergelijken voortdurend onze levensstandaard met anderen. Wat leert Jezus ons over de lelie en de vogel (Mat. 6:25-34)?
8. We leven in een soort Mac World waarin de wetten van de 3 V’s gelden: Veel, Voordelig en Vandaag. Hoe worden wij hierdoor verblind en geleefd? Hoe kunnen we ons hieraan ontworstelen?
9. In deze wereld gaat bijna alles om input en output. In het koninkrijk van Jezus gaat het om vrucht dragen (Jer. 17:7-8 en Mat. 13:23). Wat is het wezenlijke verschil? Wat is volgens Hem het geheim van het mosterdzaadje? (Mat.13:31-32)
10. Als we voor een schap bananen of kipfilet staan, zien we dan enkel fruit en vlees of zien we het mensenwerk en het dierenwelzijn dat erachter verborgen ligt? Hoe kunnen we weer leren zien met de ogen van ons hart?

10 Meer lezen?

Het boek van de natuur

Het goede leven

Boerenwijsheid

Benedictijnse regels

Leren van de lelie en de vogel

Geboren om te vliegen

Gewoon genieten

Het groene hart van het geloof

Groeien als een boom

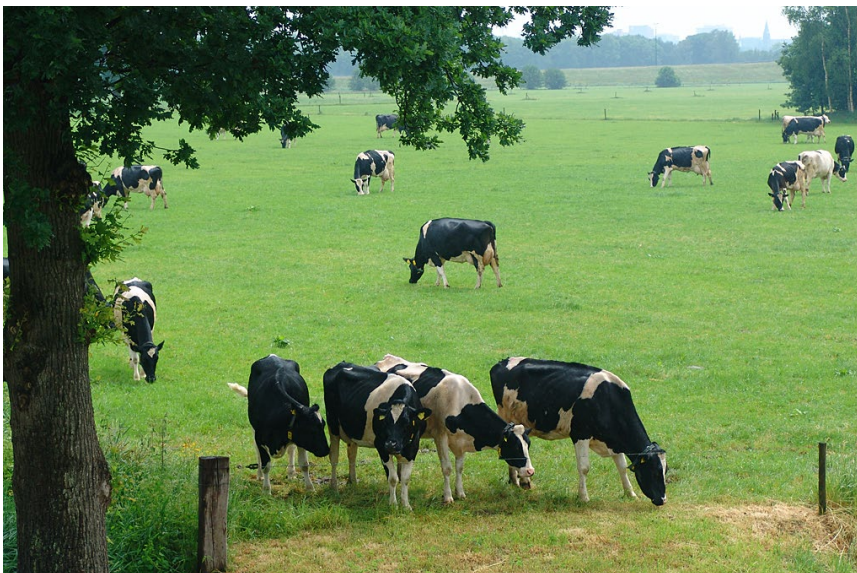
Rondom Jeruzalem zijn bergen

Groen moet je doen

Met meester Bert op ontdekkingsstocht door je tuin

Van feest naar feest, vieren in het gezin

- René Fransen en Reinier Sonneveld
- Reinier Sonneveld
- Anselm Grün
- Anselm Grün
- Sören Kierkegaard
- Henk Stoorvogel
- Laura Reedijk
- Dave Bookless
- Baukje Offringa
- Arie van der Veer
- Christina Goodings
- Bert Ydema
- Site van der Gugten

Colofon

Tekst: Reinier Sonneveld, Janneke Burger, Jos Vink, Embert Messelink, Martine Krabbendam.

Foto's: Alex Sytsma, Jos Vink, Wilmar Boer, Christoph Boer.

Bloemschikkingen: Corrie Zweedijk, Greet Dingemane.

Vormgeving: Image33 visuele communicatie.

A Rocha is een internationale beweging van christenen die zich inzet voor het behoud van Gods schepping en de natuur in het bijzonder. In Nederland vormt A Rocha een netwerk van lokale groepen die natuurgebieden adopteren en zorg dragen voor natuurbeheer en -ontwikkeling.

We hebben ernaar gestreefd het auteursrecht van het gedicht te achterhalen. Wie desondanks rechten wil doen gelden, wordt verzocht contact met ons op te nemen.

Stichting A Rocha Nederland
Leonorestraat 11
3816 SR Amersfoort
tel. 033-4726722
nederland@arocha.org

www.arocha.nl (Nederland)
www.arocha.org (internationaal)
KvK Amersfoort 32095673
IBAN NL94 INGB 0009 4767 80
t.n.v. A Rocha Nederland, Amersfoort

NEDERLAND
A ROCHA
hart voor de schepping

Stichting A Rocha Nederland
Leonorestraat 11 | 3816 SR Amersfoort
tel: 033-4726722 | nederland@arocha.org

www.arocha.nl (Nederland)
www.arocha.org (internationaal)

KVK Amersfoort 32095673
IBAN NL94INGB0009476780
BIC INGBNL2A
t.n.v. A Rocha Nederland, Amersfoort